

NOVICE

kmetijskih, obertnijskih in narodskih reči.

Odgovorni vrednik **Dr. Janez Bleiweis.**

Tečaj X.

V sredo 15. septembra (ranojesna) 1852.

List 24.

Devetnajste bukve Homerove Iliade.

(Konec.)

696 Sredi množice pak napravlja se rajski Ahilej,
Škriplje strašno zobmi, očesi mu bliskate ljuto
Kakor ognja požar; nepreterpljiva bolest mu
V sereu divjá; serdivši se tak nad sini trojanskim
Zgrabi Hefestovi dar izdelan umetno za njega.
Narprej okoli golen si dene golenke branivne,
Ter srebernimi jih priponami krasno uterdi;
Potler omisli vse krog si persi s krepkim oklepam,
Meč jeklen, sreberno kovan, obesi na rame,
Dvigne kviško potem veliki skit siloviti,
Ta se zabliška tičas kot luna večerna o šipu.
Jak v okrožje valov mornarjem sveti požara
Daljni plam, ki visoko gorí na samotni planini,
Kadar siloma jih, nerade, tira vihar tje,
Od prijatljev proč, veršé v ribovito širjavo;
Tak iz Ahiloviga umetno kovaniga skita
Prostre po zraku se blesk. Čelado težko si dene
Naglo na glavo potem, ta sveti ko zvezda danica,
Gosto plava po njej iz zlata predena griva,
Ktere obilno Hefest grebenu je svitlimu vdela.
Skusi pa sam v orožju sedaj se verli Ahilej,
Alj prileže ko gré, ali vda se mu rajsko darilo —
Perju enako se zdi in dviga voditelja množic.
Zadnič očetovo zdre iz ovitka sulico težko,
Krepko, veliko pošast, ki sukati nihče Ahajcov
Mogel je ni, le samo Ahil metati je znal jo,
Piko jasenovo to, katero je verh Peliona
Nekdaj očetu Hiron v pogubo protivnih vsekali.
Alkim in Avtomedon pa konje napregata pridno,
S krasno napravo život pogerneta umno, v čeljusti
Deneta berzdi potem, potegneta vajete v sedež
Terdni nazaj, ter nagloma bič krepák i priličen
Prime Avtomedon ter skoči v sedalo kočije.
Zadej plane na voz poboja hotiven Ahilej,
Ki se orožja bleší, kot sonce na jasnemu nebu,
Strašno pa glas njegov zadoni očetovi vpregi:
»Ksantos i Bali pozor! o slavna sinova Podarge!
Skerbita bolji tičas, da vodja pripeljeta zopet
Med Ahajce nazaj, potem ko se boja nasiti;
Mertviga tam, kot Patrokla, ne pušati v prahu.«
Odgovori mu sedaj ob jarmu jadreni Ksantos —
Glavo pobesi o tem, zavalí se mu griva po vratu
Skoz obroč na jarmu do tal, i pokrije mu lici;
Dala besedo mu pak je Hero limbaroramna:
»Da, nedvomno za zdaj otmeva te hrabri Ahilej!
Tode pogina se dan brez najne krivde ti bliža,
Tako je sklep mogočnih osod in silniga boga.
Scer orožja iz ram Patroklú niso Trojanci
Stergali v boju zavolj pomude i lénohe najne,
Bog silovit, ki Leto ga je lepolása rodila,
V sprednimu boru mu dal je smert in Hektoru slavo.
Severa sapo zares, ki nar hitrejši se čísla,
Midva prehitiva, glej! pa tebi namenjeno tak je,
Tuki da bog in verli junak ubila te bosta.«
To govorečimu zdaj ustavi Erinja besedo,
Reče pa jezno potem tekún siloviti Ahilej:
»Kaj govoriš o smerti mi Ksant? Potreba ni tega;
Dobro razumim sam, da proč od očeta i majke

Tu me zadela bo smert; pa to zgodilo ne bo se,
Dokler Trojca dovolj na polju neviht ne presučem.«
Reče, — in huj! med prvimi vspred z okopitjeno dvojco.
J. Koseski.

Kmetijske in živinozdravniške vésti.

(Murve, murve sadimo in svilo pridelujmo!)
O reji svilnih gosenc v Lombardii na Laškim
zvemo, da pred 50 leti so imeli ondile za 20.000
unc gosenčnih jajčk, iz katerih so pridelali 800.000
funtov kokonov (svilnih mešičkov), iz katerih so
skupili 4 milione dvajsetíc. Sedaj izredé iz 80.000
unc jajčk 4 milione kokonov, ki jim veržejo 100
milijonov dvajsetíc. Lep pridelk, lep dobiček, ki
izvira le iz tega, da so se Lahí židoreje čversto
poprijeli in murvine drevesa pridno množijo. Naj
tudi nam bo to izgled in spodbadek se živo popri-
jeti sviloreje, kodar je kraj za to! Ni nam treba
prerok biti, že sama zdrava pamet vsacimu reče, da
bo v 50 letih reja murvinih drevés in svilodov
Krajnski deželi, posebno na Dolenskim, spodnji
Štajarski, Teržaški in Goriški velik velik dobi-
ček donašala, ker bojo naši nasledniki to vse
bolje spoznali, kakor nekteri naših ljudi, katerim še
sedaj v glavo ne gré, kako bi móglo to biti!

(Zastran cepljenja kušniga čerma pri zdravi
živini) so bile v zboru Nizozemske živinozdrav-
niške družbe nektare skušnje naznanjene, iz katerih
se je zvedilo, da to cepljenje ne škodje živini nikakor
ne na molži ne na pitanju, — da so znamenja vcep-
ljeniga čerma, s katerim se ima živina te hude
bolezni obvarovati, zlo enake znamenjem praviga
čerma, — da jih je po vcepljenim čermu le celo
malo poginilo, — da pa je silno težko dobiti do-
bro matérijo, s katero se cepi. Sklenjeno je bilo,
še več poskusiti o tem. — Nam se kaj čudno zdi,
da Nizozemska družba v cepljenji čerma alivranč-
niga prisada (Milzbrand) pomoči íše zoper to bo-
lezin, ker bi ji vendar moglo znano biti, da s cep-
ljenjem se dajo le nalezljive kuge odverniti,
ki napadajo živino le enkrat o njenim življenji,
ne pa take, ki izvirajo iz napčniga vremena,
vročine, napčne klaje itd. in živino tolikrat
napasti zamorejo, kolikorkrat se priložnost nakloni!

Žive plote napravljajmo!

Zmiraj bolj pomanjkuje derv in lesa, ker se
ga vedno več potrebuje za fabrike, olarije, peka-
rije, opečnice, železnice in mnoge druge rokodel-
stva, in se les iz gojzdov vedno le jemlje, noviga
pa malo zasaja, in kdaj bo tudi ta še le zrasel!